

CARTEA II.

De pre timpurile Gracchiloră pîno la bătalia de la Actiū

I.

Tiberiu Semproniu Gracchu.

Pre la finitul ũ resbelileloră punice cetățianii romani se compunea din nobili și înavuți prin purtarea demnităților celor înalte și prin administrarea provinciilor, și din plebeii cei oțioși și pauperi. Nobili luasseră în possessiune mai totu agrul public și terenii cei liberi din Italia, appesați prin servitările militare, și constrânsi prin lipsa de banii a și vinde ereditatea loră, mergea cu încetul spre perire. Dîn acelă caușă tribunnul plebei, Tiberiu Semproniu Gracchū, reînnovî legea agrariă a lui Liciniū Stolone, cea de multu călcată, la anul Romei 620, ca nimene se nu possédă mai multu de 500 de juguri din agrul public, cu concessiunea ca pentru fiă-care fiu de familie emancipat, se se adaugă încă 250 de juguri, era cealaltă parte se se dea înapoi desdamnându-se possessoriul pentru edificiile ce se voru fi construitu pre dînsa, și se se împartă la pauperi ca proprietate. Senatul cumperă pre unu tribună, a nume Marcu Octaviu, care se încercă se opprăscă legea prin *veto*; înce acesta se depuse din directoriată; legea se primi de către triburi, și se nămiră trei commissari cari se o pună în lucrare. Pre timpul acesta muri Attalū III regale Pergamului, care lăssă regatul seū Romanilor dreptu ereditate. Tiberiu propuse ca tesaurele acelluia se nu se lasse în mâinile senatului spre a dispune de elle, ci se se împartă poporului spre a și comperă in-